

Jeoloji Mühendisleri Odası, BOBO Sayılı Belediyeler Tip İmar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin Bazı Maddelerinin Yürütülmesinin Durdurulması ve İptali İçin Danıştayda Dava Açtı

Jeoloji Müh. Odası Vekili
Av. Hatice Gtnç

Jeoloji Mühendisleri Odası, deprem sonrası hazırlanarak yürürlüğe giren 2 Eylül 1999 tarihli yönetmeliğin bazı maddelerini değiştirerek, bindaların zemin etütlerinin yapımında jeoloji mühendislerinin yetkilerini daraltan 13 Temmuz 2000 tarihli yönetmelik değişikliğinin ilgili maddelerine karşı Bayındırlık ve İskan Bakanlığı aleyhine dava açtı. Dava dilekçesinin özeti aşağıda sunulmaktadır:

DAVA KONUSU- 13 Temmuz 2000 tarihinde 24108 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "3030 Sayılı Kanun Kapsamı Dışında Kalan Belediyeler Tip İmar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'in 12'nci maddesi ile değiştirilen» 02.11.1985 tarihli 18916 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik 57'inci Madde 2 ve 3/b bendinin yürütülmesinin durdurulması ve iptali talebidir.

A) Yönetmelik Değişikliğinin Sebep, Konu ve Amaç Unsurları Bakımından Hukuka Aykırılığı

İdari işlemler mutlaka bir sebebe, konuya ve amaca dayanır. Sebepsiz idari işlem olmaz. İdari işlemde sebep, idareyi işlem yapmaya yönelten bir şarttır. Bu şart maddi ve fiilî bir olay ya da hukukî bir durum olarak kendini gösterebilir. Amaç ise idarenin işleminden beklediği sonuçtur. Her idari işlemin nihai amacı, kamu yarandır.

Dava konusu yönetmelik değişikliği maddeleri açısından konu irdelendiğinde şu sonuçlara varılmaktadır: Üzerinde değişiklik yapılan yönetmelik 2 Kasım 1985 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "3030 Sayılı Kanun Kapsamı Dışında Kalan Belediyeler Tip İmar Yönetmeliğidir. Bu yönetmeliğin 57'inci maddesi yeni inşaat, ilave ve esaslı tadil işlerinde, yapı ruhsatı almak için yapı sahipleri veya kanuni vekillerince dilekçe ile yapılan müracaatlarda dilekçeye eklenmesi gereken tapu, plan, proje ve resimleri saymaktadır. Bu sayılanlar arasında jeolojik rapor» jeolojik etüt raporu, jeoteknik etüt raporu ve parsel bazında jeoteknik etüt raporu

(zemin etüt raporu) gibi belgeler ve bunların kimin tarafından yapılacağına dair tek bir sözcük yer almamaktadır. Bu konulardan söz edilmemesi ve net tanımlamaların yapılmaması nedeniyle, bina için çok önemli ve özellikle zeminin taşıma gücü, can ve mal güvenliği açısından hayati olan etüt ve raporlar yıllarca ihmal edilmiş, bu eksikliği atışyan binlerce bina denetimden uzak bir biçimde inşa edilmiştir. Bu eksikliklerle 17 Ağustos 1999'a gelmiş ve Körfez Depremi ile gerçek çok acı bir biçimde ortaya çıkmıştır: Binalarımız gerekli jeolojik ve jeofeknik etütleri (zemin etütleri) yapılmadan inşa edildiği için depreme dayanıksızdır. Körfez Depremi ile binlerce bina yıkılmış, onbinlerce insan yaşamını yitirmiş ve sakat kalmıştır. Mevzuataki bu eksikliğin çok acı bir biçimde ortaya çıkması üzerine Bayındırlık ve İskan Bakanlığı depremin hemen ardından 2 Eylül 1999 tarihinde 23804 sayılı Resmi Gazete'de "3030 Sayılı Kanun Kapsamı Dışında Kalan Belediyeler Tip İmar Yönetmelik"i yayımlayarak 57'inci Maddeyi bina inşasında jeolojik etütlerin ve jeoteknik etütlerin (zemin etütlerinin) de dikkate alınması doğrultusunda değiştirmiş ve bu etütlerin Jeoloji Mühendisleri tarafından yapılacağını da açık açık belirtmiştir.

Bu gelişmelerden çok kısa bir süre sonra, henüz uygulanma fırsatı bile bulamayan yeni yönetmelik değişikliği, iki kez yeni yönetmelik değişikliği taslakları ile Bakanlıkça değiştirilmeye ve tekrar eski (deprem öncesi) mevzuata benzer hale getirilmeye çalışılmıştır.

İnşaat Mühendisleri Odası, 2 Eylül'de yayınlanan değişikliğini dava ederek ve zemin etütlerini yapma konusunda eski statülerinin iadesini talep etmiştir, (Davalı Bayındırlık ve İskan Bakanlığının ve dava etmektedir) Bu gelişmeler sürerken 13 Temmuz 2000 tarihinde Bakanlıkça tekrar bir yönetmelik değişikliği gündeme getirilmiş, 57'inci Madde tekrar değiştirilerek 2 Eylül Yönetmeliğinde çok net bir biçimde ifade edilen hususlar tekrar

muğlaklaştırılmış, keyfiliğe ve yetki karmaşasına, eski statülerin bir meslek grubuna iadesine yol açacak şekilde yeniden düzenlenmiştir.

İki yönetmelik değişikliğinde konu ile ilgili cümleler aşağıya aktarılmıştır:

2 Eylül Yönetmelik değişikliği Madde 34 57/b

"..... Ayrıca ilgili idare **JEOLJİ VE/VEYA JEOFİZİK MÜHENDİSİ VEYA JEOLJİ TARAFINDAN HAZIRLANAN JEOLJİK ETÜT RAPORU VE ZEMİN ETÜT RAPORU** ister**

13 Temmuz 2000 yönetmelik değişikliği madde 12 57/3-b

"....., Bu hesaplarda zeminin fiziksel parametreleri, zemin-temel-yapı etkileşimi ve temel tasarımının belirlenmesinde mühendislik hizmetleri içeren standartlara ve Bakanlıkça yayımlanan **"Zemin ve Temel Etüdü Raporlarının Hazırlanmasına İlişkin Esaslar"** a uyulur¹¹

2 Eylül Yönetmelik değişikliğinde zemin etüt raporunun isteneceği ve bu raporu kimlerin hazırlayacağı çok net bir biçimde ortaya konmuştur, 13 Temmuz 2000 Yönetmelik değişikliğinde ise bu raporların isteneceği hususu kaldırılarak "gerektiğinde"¹¹ ifadesine yer verilmiştir. Bu etütlerin her zaman geremeyeceği bir gerçektir. Ancak "gerektiğinde" ifadesi ne zaman gerektiği ağırlıkla kullanılmalıdır. Gerektiğine kim karar verecektir? Gerekmeyeceğine karar verilir de hiç yapılmazlarsa kim sorumlu olacaktır? Bu tür muğlak ifadeler yine deprem öncesi keyfiliğe ve sorumsuzlukların sürmesine davetiye çıkartmaktadır. "İlgili mühendisler" ifadesi de yine muğlak ve yoruma açıktır» 57inci maddede her projenin (elektrik, mekanik, statik, mimari) hangi meslek grubu ..tarafından yapılacağı açık açık anlatılırken iş zeminin etüdüne geldiğinde neden ilgili mühendislerin adları anılmamakta, konu üstü kapalı geçiştirilmektedir? Yönetmelik değişikliği 57/3-b'de kendisine gönderme yapılan "Zemin ve Temel Etüdü Raporlarının Hazırlanmasına İlişkin Esaslar" Genelgesi, 28 Haziran 1993'te yayınlanan bir genelgedir ve genelgede zemin etütlerinin yapılması, esas olarak inşaat mühendislerine verilmiş bir görevdir. 57/2'de anılan ilgili mühendislerin kim olduğu, bu madde ile, eski bir genelgeye gönderme yapılarak üstü kapalı bir şekilde tanımlanmaktadır. Yönetmelik çekinmeden her projede olduğu gibi jeoteknik etüt (zemin etüdü) işlerinin de kimler

tarafından yapılacağı açık açık belirtmelidir.

Ayrıca bu madde jeolojik etüt raporu ile jeoteknik (zemin) etüt raporunun aynı anlama geldiğini, birbiri yerine geçebileceğini ifade etmektedir ki bu durum bilimsel verilere taban tabana zıttır. İmar planlarının yapımında esas olan jeolojik etüt raporları gözlemsel etütlere göre hazırlanmakta, yapı yapılması kanunen yasak olan yer kayması, kaya düşmesi, çığ düşmesi gibi riskleri taşıyan alanları yapılaşmaya kapatmaktadır, Jeoteknik etüt (zemin etüdü) raporu ise üzerinde yapı yapılacak arazinin parsel bazında yatay ve düşey yönde oluşan litolojik birim değişikliğini, birimlerin jeoteknik özelliklerini, sondaj, laboratuvar ve yerinde deneylerle belirleyen, zeminin yer altı suyu taşıyıp taşımadığını, zeminin sıvılaşma potansiyelinin bulunup bulunmadığını analizlerle ortaya koyan etüt raporlarıdır. Jeolojik etüt raporları kesinlikle jeoteknik (zemin etüdü) raporları yerine kullanılamaz.

İdarenin düzenleyici işlemleri, toplumun çok geniş alanlarında ve kesimlerinde değişiklik gündeme getiren önemli uygulamalardır. 2 Eylül Yönetmelik değişikliği ile jeoteknik etütler (zemin etütleri) ile ilgili olarak yetkilendirilen yüzlerce jeoloji mühendisi, bu yönetmeliğin hükümlerine uygun olarak jeoteknik etüt (zemin etüdü) işleri yapan serbest mühendislik büroları kurmuşlardır, 2 Eylül Yönetmelik değişikliğinden önce toplam 20 yıl içinde kurulan jeoloji mühendisliği bürosu sayısı 703 iken, jeoloji mühendislerinin jeoteknik etütler (zemin etütleri) konusunda yetkilendirdiği 2 Eylül Yönetmelik değişikliğinden sonra 10 ay içinde büro sayısı 1273'e çıkmış, diğer bir ifadeyle çok kısa bir süre içinde 570 yeni büro kurulmuştur. İş alanlarını değiştirerek yeni bir yetki kapsamında yeni iş kuran yüzlerce meslek adamı, yeni yönetmelik değişikliğinden sonra işsiz ve işlevsiz bir vaziyete düşürülmüş, idarenin önceki yönetmelikte verdiği meslek hakları kullandıkları için bugün adeta cezalandırılır konuma gelmişlerdir. İdarenin her türlü eylem ve işlemi, özellikle düzenleyici işlemleri istikrarlı ve güvenilir olmak zorundadır, İnsanlar bu işlemlere dayanarak yeni kararlar almakta, yeni yatırımlara girmektedirler,

B) Bayındırlık ve İskan Bakanlığının Dava Konusu Yönetmelik Değişiklikleri ile İlgili Çelişkili Tutumu:

İnşaat Mühendisleri Odası, 2 Eylül Yönetmelik

değişikliği ile ilgili olarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nı dava etmiş, bu davada zemin etütleri konusunda jeoloji mühendislerini yetkilendiren 34üncü maddenin de iptalini istemiş ve bu madde ile ilgili olarak dava dilekçesinde şu iddialarda bulunmuştur:

Yemin etüt raporunu hazırlayacak mühendislik disiplini seçiminde çok ciddi hataya düşülmüştür. Şöyle ki bir yapının inşaatı için gerekli duyulan zemin etüt raporlarının inşaat mühendisliği Öğrenimi görmüş, uzmanlık dalı zemin mekaniği ve temel mühendisliği olan kişilerce verilmesi gerekirken, başka konularda uzman kişilerin bu raporların düzenlenmesi ile yetkili kılınması yanlıştır. İnşa edilecek yapıların statik hesaplarının nasıl inşaat mühendisleri tarafından hazırlanması öngörülyorsa yapının ayrılmaz parçası olan temel sistemlerine karar verilmesi, bu amaçla zeminlerin mühendislik özelliklerinin araştırılması ve değerlendirilmesi, bir başka deyişle zemin etüt raporlarının hazırlanması da inşaat mühendislerinin işidir. İnşaat mühendisliği mesleğinden olmayan kişiler tarafından yapılacak zemin etütlerine itibar edilmemesi gerekir.....¹¹

¹¹.....Gerek jeoloji ve gerekse jeofizik eğitimi veren bölümlerde mühendislik yapılarının temel tasarımları, temel sistemlerinin seçimi, onların gerek statik ve gerekse dinamik deprem yükleri , altındaki davranışları, mühendislik yönünden temehzemin etkilişimi gibi konularda eğitim verilmemektedir. Bu nedenle yapı statığı analizi yapacak mühendislere yapının soyutlandırılması için gerekli bilgiyi sağlayacak ve yönlendirmeyi yapacak bir altyapıya sahip değildirlir....."

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın bu iddiaya cevabı, özet olarak şöyledir:

İnşaat Mühendisleri Odasının dava dilekçesinde temel tipi projelendirme, bunların statik ve dinamik yükler altında nasıl davranacağına bilinmesi jeoteknik etüdün veya zemin etüdünün içinde yürütülecek bir çalışma gibi gösterilerek yargı makamına yanlış bilgi verilmektedir. Jeolojik ve jeoteknik etüt raporları ve zemin etüdü raporları inşaat mühendislerine yeterli bilgiyi sağlayacak her türlü jeoteknik veri ve bilgiyi sunmayı amaçlamaktadır,"

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 2 Eylül Yönetmelik değişikliğinde İnşaat Mühendisleri Odası'nın iptalini

istediği ve zemin etüt raporlarının hazırlanmasında jeoloji mühendislerini yetkili kılan maddeyi davada sunmakta ve bu konuda bilimsel açıklamalar getirmektedir. Bakanlık, bir yandan bu maddeyi davada İnşaat Mühendisleri Odası'na karşı savunmakta, öte yandan dava devam ederken maddeyi inşaat mühendislerini yetkilendirecek, jeoloji mühendislerinin yetkilerini ellerinden alacak şekilde yeniden değiştirmekte, konu ile ilgili yeni yönetmelik değişikliği yayımlamaktadır. Bu çelişkili tutumu anlamak mümkün değildir. Sebep, konu ve amaç yönünden hukuka uygunluğu dava aşamasında Bakanlıkça savunulan bir madde, hangi gerekçe ile dava devam ederken, yeni bir yönetmelik ile yine aynı Bakanlık tarafından inşaat mühendisleri lehine değiştirilmektedir? Bu tutum tutarsız ve kararsız bir tutumdur. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 34/b maddeyi davada savunurken mi, yoksa dava devam ederken, tam da İnşaat Mühendisleri Odası'nın istediği gibi, yeni yönetmelikle zemin etüdü yapılması işini jeoloji mühendislerinin elinden alırken mi kamu yararını düşünmektedir?

İdare tutarlı olmak zorundadır. Duruşma aşamasında savunulan bir yönetmelik maddesinin, dava devam ederken hangi sebeple olduğu belli olmayan bir şekilde yeni bir yönetmelikle değiştirilmesi tutarlılıkla bağdaşmaz, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı bu tutumu ile bu madde açısından İnşaat Mühendisleri Odası'nın davadaki iddiasını kabul etmiş (dava açısından tersin savunsa bile!) ve yeni yönetmelik değişikliği ile dava, bu madde açısından konusuz kalmıştır. Ayrıca davada belli bir noktaya gelinmiş ve zemin etütlerini kimin yapabileceği konusunda görüş sorulan birçok kamu kurumu (YÖK, TCK, TPAO, vb) zemin etütlerini yalnızca inşaat mühendislerinin yapabileceği doğrultusunda bir görüş belirtmemişlerdir. YÖK bu etütleri jeoloji mühendislerinin yapması gerektiğini çok açık bir biçimde belirtirken, TCK ve TPAO, bu konuda uzman olmak koşulu ile bir jeoloji mühendisinin veya bir inşaat mühendisinin bu etütleri yapabileceğini, bu iki meslek disiplininin bu etütlerde birlikte çalışmalarını gerektiğini belirtmişlerdir. (Bu dava dosyasındaki görüşlerin açtığımız davada da delil olarak kullanılması, konuya büyük ölçüde açıklık getirecektir, [Danıştay 6. Dairesi, Esasno:99/6439]), Davaya Bakanlığın yanında müdahil olarak katılma talebimiz henüz sonuçlandırılmadan Bakanlık yeni yönetmeliği yayımlamıştır, Ayrıca, İnşaat Müh.

Jim-ill

Bölüm Başkanlığının, İnşaat Mühendisleri Odası'nın 2 Eylül Yönetmelik değişikliğine karşı açtığı davada lehte delil sağlamak üzere ODTÜ Mühendislik Fakültesi Dekanlığı'na görüş sorduğu yazısına cevap olarak dekanlıkça yazılan cevap yazısında da zemin etüt raporlarının jeoloji mühendisi veya ilgili alanda uzmanlaşmış inşaat mühendisi tarafından bağımsız veya müştereken yapılması gerektiği açıkça belirtilmektedir, (Bu konudaki karşılıklı yazışma EK 4'te sunulmaktadır.) Bu görüşler ortadayken Bayındırlık ve İskan Bakanlığı adeta davayı kazanacağı korkusuyla(i) dava devam ederken yönetmeliği karşı taraf (İnşaat Mühendisleri Odası) lehine kendisi değiştirmiştir,

C) Konu İle İlgili Bilimsel Açıklamalar:

Yönetmelik değişikliği ile kendisine gönderme yapılan "Zemin ve Temel Etüdü Raporunun Hazırlanmasına İlişkin Esaslar" Genelgesinin Eurocode 7'ye aykırılığı

1- Sözkonusu genelgedeki esaslar ile Euroce 7 arasındaki en büyük çelişki Euroce 7'de tamamen işin tanımlanması yapılırken, esaslarda bunların kimler tarafından yapılacağına da belirtilmesidir. Hem Eurocode 7» hem de genelge incelendiğinde içerik olarak istenilen çalışmanın büyük bir bölümü (%70) jeoloji mühendisliği disiplininin kapsamına girmekte olup diğer kısımlar ise inşaat mühendisliği disiplini ile ilgilendirmektedir. Bu durum ortadayken genelgede iki meslek disiplininin birlikte çalışmasının önerilmesi yerine bu tür çalışmaların neredeyse tümünün inşaat mühendisliği disiplinine bağlanmış olması büyük bir hatadır.

2- Sözkonusu esaslar tamamen kamu yapıları için düzenlenmiştir. Oysa Eurocode 7 tüm yapılar için bir standart çalışmayı içermektedir. Bu nedenle özel yapılarda ne tür çalışmalar yapılacağı genelgede ayrıntılı bir biçimde yer almamaktadır,

3- Özellikle kategorik sınıflandırmalarda genelgede büyük bir yanlılığa düşülmüştür. Genelgedeki esaslarda yapılacak yapıların %70'inde yüzeysel (gözlemsel) etütler yeterli görülmektedir, Oysa Eurocode 7'de yapılacak yapıların büyük bir bölümünde sondaja dayalı etütlerin yapılması ve yapı tamamlandıktan sonra bakım, onarım ve denetim fonksiyonlarının yerine getirilmesi istenmektedir. Bu konulara genelgedeki esaslarda hiç değinilmemesi,

genelgedeki en önemli eksikliklerdendir,

4- Eurocode 7 Jeoteknik tasarımda jeoteknik etüt kapsamında binalar önce önem katsayılarına ve görecekleri fonksiyonlara bağlı olarak kategorilere ayrılmıştır. Ancak burada tanımlanan i, kategoride sıralanan fonksiyonlar ile Zemin ve Temel Etüdü Raporunun Hazırlanmasına İlişkin Esaslar genelgesindeki kategoriler ve yapılar arasında oldukça büyük farklılıklar bulunmaktadır. Eurocode 7'de kategori 1 için genellikle basit 1 veya 2 katlı yapılar ile zirai kullanım için ayrılan yapılar örnek gösterilirken, genelgede 1. kategoride 150 kişilik cezaevi, Endüstri Meslek Lisesi, 250 kişilik Ticaret Lisesi gibi oldukça büyük yapılar yer almaktadır. Genelgede yer alan esaslar dikkate alındığında bunlara benzer özellikler gösteren yapılar, örneğin konut gibi yapılar 1. kategoriye dahil edilerek Türkiye'deki yapılaşmanın %70'inde gözlemsel olarak etüt yapılmasının yeterli olacağı varsayımında bulunmaktadır. Ülkemizin deprem kuşağında bulunması nedeniyle bu tür yüzeysel etütler ileride telafi edilemeyecek can ve mal kaybına sebebiyet verirler.

1) Jeoteknik Etüt ve Zemin Etüdü Nedir?

Jeoteknik etüt tünel, metro, galeri gibi yer altı açıklıklarının yol, kanal» isale hattı gibi çizgisel yapıların, baraj, gölet, regülatör gibi su yapılarının, santral, dolusavak, köprü gibi sanat yapıları ile yerleşime açılacak olan alanların, mühendislik jeolojisi, kaya mekaniği ve zemin mekaniği bulguları kullanılarak zeminin oluşumu, yayılımı, davranışları, yeraltı suyu ve deprem durumu ile fiziksel özelliklerini, dinamik ve statik parametrelerini saptamak ve bunlara bağlı olarak zeminde oluşabilecek sızma, heyelan, çökme» oturma» şişme ve sıvılaşma gibi ileride yapılara zarar verebilecek problemleri önceden belirleyerek gerekli önlemleri almak ve zemin iyileştirme yöntemlerini saptamak için yapılır*.

Zemin Etüdü ise, yapılan yapıların oturacağı temel» zemininin yapısı, oluşumu, yeraltı suyu ve deprem durumu ile zeminin statik ve dinamik parametrelerinin kullanılarak temel altında oluşacak olan oturma ve farklı oturma miktarlarını hesaplamak, zeminin taşıma gücünü, şişme, çökme ve sıvılaşma potansiyelleri ile temel zemininin emniyet gerilmesini belirlemek ve sonucunda 4a temel tipini belirlemek amacıyla yapılan jeoteknik etütlere verilen addır.

Yukarıda belirtilen jeoteknik etütler kapsamında değinilen parametrelerin belirlenmesi için yerinde (in-situ) ve laboratuvarlarda bazı kaya ve zemin mekaniği deneyleri yapılmaktadır. Laboratuvar deneyleri için alınan numunelerin ve yerinde deneylerin etüt alanını karakterize, yani temsil edecek şekilde olması, bunun içinde alanın jeolojik yapısının çok iyi bilinmesi gerekmektedir. Bu etütlerde önemli olan zemin (kaya ve toprak) parametrelerini doğru tespit etmektir. Kısaca, "Jeoteknik Etüt" ve jeoteknik etüdün bir parçası olan "Zemin Etüdü" için şu tanımlamayı yapabiliriz. Tamamen disiplinler arası çalışmayı gerektiren "Jeoteknik Etüt, mühendislik jeolojisi ağırlıklı olup zemin mekaniği ve kaya mekaniği ile bir bütündür."

Eğitim boyutuna bakıldığında yukarıda belirtilen alt disiplinlerden mühendislik jeolojisi jeoloji mühendisliği eğitiminde, kaya mekaniği maden ve jeoloji mühendisliği eğitiminde, zemin mekaniği ise inşaat, jeoloji ve jeofizik mühendisliği eğitiminde verilmekte, hatta ODTÜ, İTÜ gibi üniversitelerde jeoloji ve inşaat mühendisliği disiplinlerinde aynı ders saati üzerinden ortak olarak verilmektedir. Bazı üniversitelerin inşaat mühendisliği bölümlerinde geoteknik ana bilim dallarında yüksek lisans düzeyinde verilen eğitim ise jeoteknik etüde yönelik değil, temel tasarımı ağırlıklı eğitimidir. Jeoteknik, çok sayıdaki ana bilim dallarından (mühendislik jeolojisi» hidrojeoloji, zemin ve kaya mekaniği, temel mühendisliği, zemin dinamiği) oluşmaktadır. Jeoloji mühendisleri bu dallardan ilk dördüne ait dersleri lisans düzeyinde almakta ve uygulamada bunları kullanmaktadır. Dolayısıyla jeoteknik sadece inşaat mühendisliğine ait bir bilim dalı olmayıp disiplinlerarası bir bilim dalıdır.

Kısaca zemin etütlerinde zeminlerin (kaya ve toprak) temel tasarımı kullanılmak üzere dayanım parametrelerinin saptanması, jeoloji mühendisliği meslek disiplininin görevidir. Bu dayanım parametrelerini kullanarak temel dizaynının yapılması işi ise inşaat mühendisliği meslek disiplininin görevleri arasındadır.

Jeoloji mühendisleri temel tasarımı» temel sistemlerinin seçimi, statik hesap ve temel-zemin etkileşimi konularında inşaat mühendisliğinin ilgi alanlarına girmek iddiasında değildir. Jeoloji mühendisleri almış oldukları eğitimin sonucu olarak zemini tanıyıp tanımlayarak, zeminin mühendislik parametrelerini tayin ederek bu hususları inşaat

mühendislerine mühendislik bakış açısı ile aktarırlar.

Varolan mevcut koşullarda ise jeoteknik çalışmalar DSİ, Köy Hizmetleri, MTA ve EİE gibi koşullarda jeoloji mühendisleri, TCK'da ise jeoloji ve inşaat mühendisleri tarafından yapılmaktadır. Özel sektör şartlarında ise bu etütleri jeoloji mühendisliği şirketleri ve bünyesinde hem inşaat, hem de jeoloji mühendisi barındıran şirketler ile üniversitelerin jeoloji mühendisliği bölümleri ile inşaat mühendisliği bölümlerinin geoteknik anabilim dallarındaki akademisyenlerin oluşturdukları şirketler yapmaktadır.

Görüldüğü gibi bu etütleri yapanlar ağırlıklı olarak jeoloji mühendisleri, sonra da inşaat mühendisleridir. Fakat proje ve araştırmanın amacına göre, jeoloji mühendisinin ihtiyaç duyması durumunda jeofizik mühendisleri ve maden mühendisleri de bu etütlerin içerisinde yer alırlar.

Sonuç olarak, tamamen disiplinler arası bir konu olan jeoteknik etütlerde (zemin etütleri) raporun altındaki İmza değil, raporun niteliği, kapsamı, seçilen parametrelerin doğruluğu ve sonucu önemlidir. Bu yüzden jeoteknik etüt (zemin etüdü)nün yukarıda açıklanan ağırlıklı alt disiplinlere göre jeoteknik konusunda yeterliliğe sahip jeoloji mühendisleri ve ilgili alanda uzmanlaşmış inşaat mühendislerince ya da her iki meslek disiplini tarafından birlikte yapılması gerekir,

SONUÇ VE İSTEM: Yukarıda izah edilen nedenlerle,

a) 3030 Sayılı Kanun Kapsamı Dışında Kalan Belediyeler Tıp İmar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 12. maddesi ile değiştirilen, 2.11.1985 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 3030 Sayılı Kanun Kapsamı Dışında Kalan Belediyeler Tıp İmar Yönetmeliğinin 57. maddesi 2 ve 3-b bentlerinin uygulanması durumunda tafisi ve geri dönüşü mümkün olmayacak zararlar doğacağı için bu maddelerin yürütülmesinin durdurulmasına,

b) Söz konusu yönetmeliğin değiştirdiği adı geçen T.C. Anayasası'na, MUK'a ve bilimsel gerekçelere aykırı olması nedeniyle iptaline,

c) Mahkeme masrafları ve vekalet ücretinin davalı Bakanlık tarafından ödepmesine karar verilmesini vekaleten saygılarımla talep ederim,